

F

Bohdan Dovhaliuk

r

e

e

d

o

i s a M y + h

Зміст

Вступ	2
Структура світу	4
Кайдани ХХІ століття	8
Щирі емоції - дорожче золота	12
Штучні цінності	17
Майстри мотивації	21
Свобода	25
Що далі?	27

Вступ

 Цю книгу я вирішив написати як певне резюме тих речей, які я зрозумів станом на мій двадцять п'ятий день народження. Ідея та заголовок сформувалися досить спонтанно і символічно: на фейсбуку, в спільноті одного з музичних фестивалів, проходив конкурс і для перемоги у ньому потрібно було виконати ряд зазначених у записі обов'язкових дій, а завершивши їх - написати у коментарях, що для вас означає слово "свобода". Звісно, тисячі людей з радістю відгукнулися і почали писали банальщину типу "Свобода - це музика", "Свобода - це любов" і т.д.

 А тепер, щоб вказати знайдену мною проблематику, я акцентовано висвітлю її: **вам спочатку вказують, що ви зобов'язані зробити, а потім їй запитують, як ви розумієте той термін, яким ви щойно вимушено пожертвували, аби взяти участь у цьому конкурсі.** Так, ситуація не варта того, щоб так критично її аналізувати. Але сама суть в тому, що подібні обставини нас оточують постійно і вони далеко не завжди настільки незначні, як наведена.

 Нас з самого дитинства постійно вчать підсвідомо ігнорувати захист від маніпуляцій ззовні, які роблять наше мислення та дії прогнозованими, а також можуть штовхнути практично до будь-яких вчинків. При цьому затуманюють увагу

цілим комплексом пустої інформації, аби нам не вистачало часу вловити суть того, що насправді відбувається.

👉👉 Не варто думати, що я став винятком з цього правила. Мені довелось на власному досвіді пройти через не один десяток подібних пасток (найцікавіше те, що під час цього я зовсім не відчував, що щось йде не так), але з часом все-таки мені по-троху почались відкриватись закономірності, за допомогою яких мене ефектно і ефективно підштовхували на той чи інший крок.

📖 Щось я відкрив для себе сам, щось дізнався у спеціалізованій літературі. Міксом цих набутих знань, які структурно розділені по темам, мені й хотілося б поділитися з вами. Також протягом даної книги наводитимуться багато прикладів з різноманітних сфер нашого життя, які заслуговують аналізу і, цілком можливо, переосмислення.

�� Тож якщо ви готові дізнатись щось нове і при цьому дійсно варте вашої уваги - ласкаво прошу до книги, назва якої звучить аналогічно, як і мій коментар до вищезгаданого запису.

Структура світу

🤔 Чи замислювались ви коли-небудь над тим, як майстерно і непомітно у нас крадуть час? Точніше кажучи - заповняють його пустими подіями. Від малечку і до старості. Зранку ми збираємося на роботу/в навчальний заклад, на які тратимо увесь день (включно з добиранням, виконанням домашніх завдань, додатковими кружками і т.д.), а на вихідних та по вечорам буднів робимо рутинні домашні обов'язки, розважаємося і т.д.

🤔 Тобто усіляко уникається можливість просто зупинитись і проаналізувати речі та події, що нас оточують. **В такому стані потоку можна провести все життя й наприкінці так і не зрозуміти, навіщо власне ви увесь цей час робили ці дії та як же функціонує цей світ.** Я спробую не лише відкрити вам цей момент, а й розповісти, як максимально ефективно використати ці знання у свою користь.

□ Для початку потрібно ознайомитись з справжньою соціальною ієархією. Це не стільки поділ на класи, як розподілення ролей. Їх всього-на-всього три.

👤 **Інкогніто.** Це - скромний по кількості (не більше тисячі на увесь світ), але неймовірно потужний (у плані можливостей) прошарок людей. **Залишаючись в тіні, вони не заробляють грошей, а просто їх друкують у тій кількості, яка їм потрібна.** А

чергові рейтинги багатіїв у пафосних ділових журналах викликають в них лише іронічну посмішку. Як і новини щодо різноманітних революцій та “викриття” влади, оскільки це лише зміна шахових фігур, де гравці століттями залишаються тими ж самими.

 Імітатори влади та успіху. Їх чисельність в тисячі разів вища, ніж інкогніто. Реальні ж їх можливості - пропорційно настільки нижчі. Це ті, хто гроші саме заробляє. Комусь вони даються легше, комусь - важче. Але основний момент безпосередньо в тому, що вони залежні від “інкогніто”.

 Зазвичай, це публічні персони, які повинні, за задумом, викликати у звичайних людей відчуття захоплення, заздрощів чи жаги повторити їх “успіх”. **Вони створені для того, щоб замилювати очі і красти увагу** (детальніше про це у наступному розділі). Часто вони й самі про це не підозрюють. **І чим краще у них виходить справлятись із цією задачею, тим більші гроші їм надходять.** А коли вони перестають приносити результат, то, як правило, їх безцеремонно викидають геть.

 Лякає те, що в багатьох простих підлітків інколи мрією всього життя стає те, щоб долучитись до когорти цих людей. І незалежно від того, збудуться їх сподівання, чи ні - результат часто буває доволі типовим: розpac від невтіленої мрії, або розpac від невиправданого очікування (один з яскравих недавніх прикладів - Avicii). І добре, якщо в останньому випадку людина отримуватиме

задоволення від самого процесу роботи, чи хоча б її психологічну незадоволеність втамовуватиме фінансова компенсація.

 Я назву сфери цих професій і наперед зазначу, що велика частина з них мені імпонує. Але рамки, у які вони загнані - мене насторожують. Ось вони:

- політики і представники влади абсолютно усіх рівнів;
- мейнстрімна медіа та музична індустрія;
- професійний спорт.

 Звичайні люди. Це - найбільша частина соціуму. Хочу наголосити, що прибуток тут не має значення. **У їх свідомість повинні інтегруватися ідеї, які затверджені “вище”, а інструментом для досягнення цієї мети виступає попередній прошарок людей** (які, у переважній більшості, також вибрають у себе ці “вчення”).

 Дивлячись новини, фільми, серіали, серфлячи в інтернеті - вони із задоволенням спостерігають за тим, як у них зухвало беруть надзвичайно цінний ресурс (маю на увазі час, адже відновленню він не підлягає) й зливають його в унітаз. А взамін надається поведінка, цінності та емоції, які “інкогніто” хочуть ненав'язливо і надійно вживити у їхній мозок.

 Те ж саме відбувається у школах, університетах та навіть на платних навчальних курсах: **замість розвитку в учня власного мислення і здатності генерування абсолютно нових ідей - йому**

надаються готові рішення та факти, що потрібно запам'ятати.

Для мене це звучить моторошно, оскільки я вважаю, що **або ми створюємо інновації і міняємось під їхнім впливом, або чужі нові ідеї змінюють нас.** Третього шляху немає. Так, як і немає жодних гарантій, що ці зовнішні новації не будуть шкодити нам.

Проте варто визнати, що ця схема дійсно більш вигідна для спокійного функціонування світу, адже у оточенні одних індивідуалів розпочався б справжній хаос. Але й очевидно, що без останніх світ перестане прогресувати.

Підсумовуючи сказане, найбільш наглядно можна зrozуміти всю ієрархію, якщо уявити “інкогніто” в ролі ліхтаря, який освічує басейн у темну ніч (див. малюнок на зворотній обкладинці книги). Вода у басейні - це звичайні люди, які не можуть розгледіти ліхтар, оскільки його проміння засвічує їм очі. Як ви вже здогадались, цим промінням явлюються імітатори влади і успіху, що часто й самі не знають своє істинне амплуа.

Кайдани ХХІ століття

 У фільмах, інтернеті та іншому медіа-контенті часто активно одобрюється споживацька поведінка (“круті” речі та “статусні” бренди, які повинні бути у кожного і чим побільше), саморуйнація (наркотики, алкоголь, сигарети, нездорова їжа та ритм дня), вульгарність і розгульне статеве життя (чудовий метод для остаточного отуплення мас), та, нарешті, “правильний” зовнішній вигляд (риси обличчя, фігура, одяг, зачіска). Витрачаються мільярди, аби заробити на цьому сотні мільярдів.

 Щоб зрозуміти, наскільки ця система потужно функціонує, достатньо зробити поверхневий аналіз найпопулярніших сайтів/кінопродукції. Наприклад, Інстаграм не просто так зараз користується настільки широкою увагою публіки. Це - ідельний інструмент для популяризації вищеперелічених речей. Ось і задяки подібній пропаганді “їнкогніто” трактує це все за **власними вподобаннями**, а люди вважають, що їх смак формується **суб’єктивно** й лише за їх волі.

 Хороший споживач той, яким можна легко маніпулювати. Зайшовши на сайт з конкретною метою, вже через декілька секунд часто забувається справжня причина його відвідування (особливо поширені історії для соціальних мереж) і починається звичайне переглядання інформації, яка не цікавить насправді. Зовнішня обкладинка споживача, мислення та поведінка -

наперед прогнозовані. Він мало думає і не задає лишніх питань. Чим примітивніший продукт йому здаватиметься еталонним, тим яскравіше це символізуватиме, що споживач дійсно “якісний”.

👉 Ось так і виходить, що **практично всі люди творчих професій загнані в рамки - робити те, що за попереднім задумом повинні поглинати маси і непогано заробляти на цьому, або видавати якісний продукт і бути в глибокому андеграунді**. Тож завдяки тому, що величезна більшість аудиторії - “хороші споживачі”, дійсно класну роботу ідентифікують далеко не всі. А й навіть якщо таку творчість все-таки замітять і популяризують, то для широкого загалу вона транслюватиметься через своєрідну призму, яка замість веселки відображатиме лише схвалений білий промінь.

⭐️ Звичайно, завжди були ті, хто здогадувався, що щось не так у тому, що навколо них із народу хочуть зліпити стадо. І очікувано, що вони захотіли чимось виділитись з-поміж інших. Та потрібно врахувати один ключовий момент: подібний розвиток подій був завчасно спрогнозований і було створено “амортизатори” у вигляді вже готових рішень для таких персон. **Любителям протесту (як відкрито агресивного, так і більш миролюбивого) створювався, створюється і буде створюватись громовідвід, який, з одного боку, задовольняє їх бажання виділитись і самовиразитись, а з іншого - чітко регулюється в потрібних межах**. Він подається у вигляді різноманітних субкультур, мітингів та ін. Головна особливість в тому, що їх сформували ті, проти кого вони й

направлені. Тобто це замкнуте коло - театр “свобода”, який дозволяє повірити у красивий міф.

❖ Крім цього, **в більшості випадків люди намагаються виділитись за рахунок своєї зовнішності, або виставлення інших людей дурнішими за них. І лише в останню чергу оригінальністю мислення**. І якщо перший тип досить невинний, оскільки зачіпає лише себе, то інший вартий короткого аналізу. Усім відомо, наскільки зараз поширені тролі. Якщо об’єктивно, то троль являє собою індивід, який отримує задоволення від приниження статусу своєї жертви та її реакції. При цьому сам він із себе не представляє нічого цікавого, адже вищий в ієрархії не буде тратити свій час на приниження і так нижчого за себе. Тож неприємно розуміти, що у такий примітивний спосіб дехто реалізує свою потребу виділитись.

👎 Також існує окрема категорія позерів, які носять окуляри лише для більш “розумного” образу та/або використовують в повсякденному житті незрозумілі слова науково-естетичного значення, від яких для пересічної людини користі практично нуль. Вони лише дозволяють декому грати роль інтелектуалів, якими б вони хотіли бути насправді. Але через відсутність потрібного масштабу мислення, їм по силам лише завчити певні комбінації приголосних з голосними, аби при потрібних обставинах вилучати їх з власного рота. Цим вони показують, що оточуючі їх люди є менш освіченими, оскільки не знають того слова, про значення якого сам

**“мудрець” дізнався вчора. Насправді ж, чим розумніша людина,
тим простішою мовою вона говорить про складні речі.**

Щирі емоції - дорожче золота

⌚ Тепер щодо фільмів, серіалів, шоу і т.д. Замінників реальних емоцій стало безліч і вони шалено популяризуються вже не один десяток років. Навіщо шукати нові відчуття, якщо можна просто піти на черговий блокбастер? **Найстрашніше те, що люди починають витрачати свою увагу на зірок більше, ніж для рідних людей.** Я теж не став винятком, але після осмислення цього моменту - моя мама стала для мене головною суперзіркою в моєму житті. Так, я завжди старався якомога тепліше ставитись до своїх близьких, але все одно левову частину мого часу, який я мав їм приділяти, забирали ті люди й інформація, які в реальному житті зі мною ніяк не перетинаються.

📅 Менш загрозливо на цьому фоні виглядають концерти та різноманітні тури для відпочинку. Але все одно, це лише чужі готові рішення. **Вершина - це справжні чисті емоції, ці інтимні моменти, які переживати можна лише в особливих ситуаціях і неможливо повторити.**

❀ Можу з вами поділитися парою таких із власного досвіду. Розпочну з моєї широї любові до музики, яка розпочалась рівно з того моменту, коли я купив свою першу касету. Це був альбом Scorpions під назвою “Eye II Eye”. Цю тодішню новинку я встиг заслухати до дір, і зовсім скоро купив наступну. Звичайно, це були ті ж самі легендарні німці.

19 лютого 2016 року - цей день особливий для мене. Саме тоді Scorpions в останній раз повинні були виступити в Україні (приймні за їх словами). Я стою біля входу у Палац Спорту, а всередні вже розпочинається концерт. І тут я розмислю над тим, як же я до такого докотився.. А все просто – хлопець-продажець, з яким ми повинні були зустрітись за годину до початку дійства, встиг віддати так жаданий мною квиток іншому щасливцю (таким всюдисущим меркантильним особистостям байдуже на попередні домовленості та іншу “нісенітницю”). Цю годину я потратив на те, щоб знайти альтернативний варіант. Але натрапляв лише на людей з сумнівними роздрукованими електронними білетами, купувати які треба було на свій страх і ризик. Не було жодної гарантії, що вже хтось інший не пройшов за ними. У касі ж стояла потрійна ціна, яку звичайному студенту було не потягнути. Все це було надто жорстоко...

😉 Тож із сумним виразом обличчя я вийшов із приміщення кас на вулицю і почув, як із будівлі долунає грізний звук – це свідчило, що концерт розпочався. Я вже нічого не чекав. На вулиці був лише я і охорона, а весь натовп, що недавно заповнював усю цю площа перед будівлею - вже був усередині. Я стояв без емоцій, дивився в одну точку і літав у своїх думках. І тут від метро у сторону входу квапливо йшла дівчина. Проходячи біля мене вона зупинилась і задала риторичне питання:”Молодий чоловек, не хотите на концерт?” Я з несподіванки аж перепитав і на автоматі пішов за нею до охоронців. Коли ж мені на руку почепили омріянний браслет, мене охопила відчуття наче я потрапив у якусь казку. Як виявилось, у

нас з цією прекрасною незнайомкою були різні сектори. Тому, не приховуючи вдячності, я запитав:

- Скажіть, будь ласка, як я можу вам відплатити?
- Считайте, что у вас сегодня просто хороший день. – з усмішкою відповіла вона на ходу і поспішила до входу в свій сектор.

 Ніколи не забуду наступний момент: я підходжу до свого сектору і час наче застигає - я бачу сцену та чую кульмінаційний момент пісні “We Built This House”... Мабуть, на рівні з прес-конференцією Кузьми (про неї я розповім наступною), це була одна з найщасливіших миттєвостей моого життя.

 31 березня 2014 року: прекрасна весняна погода, студмістечко КПІ і забитий вщент зал, який ледь-ледь вміщував усіх охочих відвідати прес-конференцію з Андрієм Кузьменко. Винуватець події трішки запізнився, але зайдовши Кузьма видав у своєму фірмовому стилі влучний інтро-жарт і в цей же момент ми забули, що чекали його якихось сміхоторних півгодини.

 Коли мій єдиний кумир сів за стіл - у нього задзвонив телефон, а на рингтоні звучала пісня PM Dawn “Set Adrift On Memory Bliss”. Діалог із студентами розпочався і посыпались запитання, на які Андрій Вікторович у своїх інтерв'ю відповідав вже далеко не один раз. Хоч з лідером гурту Скрябін я до цього вже був знайомий, та перед таким величезним натовпом ми мали розмовляти вперше, тому я “терпів” приблизно годину, як нарешті зважився задати своє

питання: "У тебе на дзвінку зараз стоїть композиція гурту PM Dawn, а в другому куплеті твоєї пісні 1991-го року "Шось зимно" є слова: "Я дурію з PM Dawn". Скажи, будь ласка, це твоя улюблена група?" І хоч наперед я знав відповідь, проте розумів, що подібне питання мусить хоч трішки зупинити цей шквал банальних запитань, які були до цього.

😊 Слово за слово, і вийшло так, що наступні декілька годин в майже тисячному залі звучав здебільшого саме наш діалог. Та річ не в цьому, а в **секундному погляді Кузьми, який я буду пам'ятати все життя**. Тоді у нас зайшла мова про його концерт на власний день народження, який він потім назве найкращим з тих, на яких йому доводилось виступити (це було у 2013-му році). Я нагадав, що у одному проміжку між піснями Андрій висловився черговим гострим слівцем. Мова йшла про те, що у нього лежить десяток куль, які він хоче колись випустити у бік Москви. Хоч ідея мені не особливо імпонувала, проте сама щирість його висловлювання дійсно вразила. І суть в тому, що так Кузьма говорив практично на всі теми - прямо і без масок.

🗣 Власне за цю рідкісну для публічних людей особливість (відкрито говорити те, що думаєш) я й вирішив подякувати. І хоч в житті мені навіть не завжди легко промовити тост, проте присутність Андрія повністю позбавила мене хвилювання. Тому як сьогодні пам'ятаю: я завершив, весь зал зааплодував (я на це взагалі не очікував) і він з розуміючим поглядом м'яко кивнув мені та усміхнувся. В цей момент виникло дивне відчуття.. Ніби я щойно

сказав усе те, що й повинен був почути від мене Кузьма. І ось, через десять місяців його не стало...

💣 Щодо того, що було потім - Кузьма подарував мені квиток на концерт-прем'єру альбому, на обкладинці якого мені пощастило бачити своє фото в мініатюрі і який, як виявилось, став останнім для Андрія. Та аби не розписувати на декілька розділів увесь той прекрасний вечір, я окремо загострю увагу над тим, як одна з тематик цієї книги (маніпулювання думкою широких мас) безпосередньо торкається цієї людини. **Впевнений, що більшість з тих, хто на хвилі мейнстрімного захоплення персоною Андрія підносять його до рангу чи не головного героя сучасності та розбирає його вислови на цитати - в 2004-му з таким же завзяттям спалювали б його опудала на Майдані.** І я не виню нікого, а просто наводжу силу маніпулювання, яке використовується досить часто.

Штучні цінності

 Загалом маніпулювання мисленням яскраво проявляється в багатьох сферах. Як приклад, наскільки важко у сьогоднішніх умовах реалізувати хорошу мету, можна взяти бажання гарно почуватися і виглядати. Мотивована фізично удосконалювати себе людина (незалежно від статі) - в більшості випадків захоче “смачну” фігуру, а не здоров'я для прожиття довгого життя.

 Часто пластична хірургія та анаболіки стають найшвидшим вирішенням цього питання. “І що тут такого?” - подумає дехто. Ось чому потрібно розглянути ситуацію глибше. Зазвичай, **нам підсвідомо подобаються красиві риси обличчя та стрункі фігури, тому що при створенні сім'ї вони у перспективі зможуть передатися нашим нащадкам**. Ось тут і настає очевидна перевага натуральної краси над штучною. Проте, колючи чергову дозу “хімії” в біцепс, чи ботоксу в губи - інтелект в останню чергу заморочується над такими питаннями.

 В кращому випадку, людям це потрібно для перемоги на змаганнях з бодіблдингу чи у конкурсах краси. Та в більшості ж ситуацій на меті у них просто отримання кращого статевого партнера, красивих селфі чи заздрісних поглядів оточуючих (а нерідко й усього одразу). Коли ж пропаде мотивація (пройде модельний вік, набридне культуризм, настане подружнє життя, або жага уваги згасне), то абсолютна більшість цих м'язів здуються чи

запливуть жиром, а продукти пластичної хірургії перетворяться на обузу.

 Тож у разі, якщо хочеться великих м'язів, але генетика не дозволяє добитись цього в натуральний спосіб - потрібно пам'ятати: людина стала царювати на планеті не тому, що вона фізично потужніша інших її мешканців. Ми добились успіху завдяки розумності наших дій. Відносна акула чи ведмідь - не рівня навіть найсильнішому чоловіку планети. Але завдяки своїм ідеям людина зуміла створити ті інструменти, які стали могутнішими сотень таких звірів. Тож **головна сила знаходиться в інтелекті і так завжди було**. Звичайно, мозок та м'язи потрібно тренувати паралельно. Але якщо в останніх є своя генетична "стеля", то інтелект - безмежний.

 Та мушу застерегти, що бажання саморозвитку вбивається його замінниками досить часто. Яскравим прикладом являються комп'ютерні ігри та спортивне уболівання. Якщо з першим все більш-менш ясно (саморозвиток реалізується у віртуальному світі), то суть загрози другого потрібно прояснити. Зазначу, що маю на увазі саме емоційне захоплення, а не смакування логічної сторони процесу спорту. Наприклад, ще з дитинства футбол у моєму розумінні являє собою процес, де перемагають не лише виконавці на полі, а й обрана тренером тактика і стратегія. Тобто для мене це свого роду шахи. А для декого - це вимір для прояву власних емоцій та асоціація перемоги/поразки своєї команди на власний рахунок. На жаль, чи на щастя, але все-таки перемагають лише спортсмени. Заробляють на цьому - в десятки разів більше людей.

 З цією думкою я теж свого часу вирішив спробувати підзаробити на тоталізаторі, оскільки досить непогано розбираюсь у футболі. А тим паче у перспективі. Так, у далекому 2004-му році я почав дивитись цю гру саме завдяки молодому Роналду, техніка якого закохала мене у цей спорт. Одразу Кріштіано став моїм улюбленим гравцем і я щиро дивувався, коли хтось вважав інших футболістів талановитішими за нього. А таких “експертів” було достатньо. Це були часи, коли Мессі ще не дебютував за основу Барси, тож конкурентів цього ж калібрุ я не бачив. Звичайно, був Фігу у збірній та плеяда легендарних футболістів у Манчестері. Але особисто мені було очевидно, що він їх суттєво переросте. Тому й до сьогодні єдиною іменною футболкою у мене залишається куплена у 2006-му році (спеціально в Одесі пів-Привозу обшукали) “Ronaldo 17” - саме таку носив юний Крішті у своїй збірній на початку кар’єри.

 Що ж до тоталізатора, то з перемінним успіхом я все-ж-таки зрозумів те, що й так більшість знали навіть не вникаючи у саму суть. Але я так не міг, оскільки мені потрібно було особисто пересвідчитись, що це дійсно так. Це, якщо заманеться, моє кредо - не довіряти сліпо думці інших, а перевіряти усі важливі речі самотужки.

 Тож тепер можу спокійно стверджувати, що тоталізатор дуже важко взяти логікою і знаннями. Це все одно, що обрати лотерею як спосіб регулярного заробітку. Навіть ідеально обізнана

людина, яка десятиліттями вивчає гру мільйонів зі всіх ракурсів, не зможе регулярно правильно прогнозувати події на полі, при цьому взагалі не помилючись. Психологія та фізична форма гравців, помилки арбітрів та ще цілий комплекс нюансів можуть зробити найпередбачуваніший матч сенсацією.

 Зрозумівши це - я не здався. Просто вирішив завдяки раціональноті мислення вийти з положення. Тобто не ставити квартиру на один матч, а робити мінімальні ставки на чим більшу кількість ігор, результат яких реально спрогнозувати завдяки певним факторам. Можу поділитися своїм власним готовим рішенням. Аналізуючи багато чемпіонатів і шукаючи певну закономірність в результатах - я виявив, що у чемпіонаті Нідерландів найбільша імовірність того, що домашня команда не програє супернику. Головне не ставити на ті матчі, де у гості приїжджають явні фаворити. А от найменш прогнозованим є мій улюблений англійський чемпіонат - регулярно заробляти там на ставках можна лише володіючи машиною часу.

 Тож осмисливши, наскільки обширну систему мені доведеться скласти, щоб дійсно почати заробляти на цьому (і регулярно напружувати нервову систему, адже все одні переживання будуть завжди), я все-таки дійшов висновку, що я не Остап Бендер і набагато перспективніше буде вкласти ці всі мої зусилля у освоєння менш ризикових сфер отримання прибутку, де більшу перевагу можна отримати завдяки інтелекту, детальному аналізу та прогнозуванні, ніж банальному фарті.

Майстри мотивації

 Як зробити так, аби людина працювала все життя і при цьому відчувала себе вільною? І наголошу - незалежно від прибутку. Для кожного з представників різних рівнів матеріального достатку існує певна філософія впливу.

→ Розпочну з тих, хто невпинно працює, хоча, по ідеї, мав би насолоджуватись життям на островах. Вони забезпечили безбідне існування собі, власним дітям та внукам. А для того, щоб цей список продовжити ще на декілька поколінь - достатньо приділяти увагу керуванню своїм джерелом доходу всього декілька годин на день (а то і менше). Та все одно робота у них кипить.

 Чудово, якщо дійсно ця занятість сприймається як задоволення, яке замінює сотні відпочинків на островах і т.д. Та глянемо відкрито на ситуацію - не кожен, м'яко кажучи, належить до когорти таких фанів своєї справи. Зазвичай, саме нащадки цих людей відпочивають з розумінням того, що у них вже все є і особливо ні до чого не потрібно прагнути. Але відсутність мотивації - теж не подарунок. Без правильного виховання все може піти настільки непрогнозовано, що інколи відсутність великого капіталу здавалася б суттєвим плюсом. Тож тут теж є свої підводні камені.

 Та розкрию основне питання - чому багатії невпинно працюють? Зазвичай, все дуже просто: **будується уявлення, що чим більший дохід у людини, тим успішнішою вона являється.** А насправді - “інкогніто”, завдяки ретельно продуманому розподіленню розмірів прибутків, що можливі для професій, будують обкладинку роботи мрії (як по найму, так і на себе).

 Цікавий факт виявили американські науковці: для щастя їх співвітчизникам достатньо отримувати близько шести тисяч доларів у місяць на сім'ю. Чим вищим стає дохід, тим менше він впливає на відчуття задоволеності життям. Підхопивши цю думку, хотілося б навести приклад. Коли ви користуєтесь громадським транспортом, то ваша задоволеність становить приблизно десять відсотків від максимуму, який теоретично можна отримати. Коли в гаражі з'являється бюджетний автомобіль за декілька тисяч доларів, то ця шкала зростає до п'ятдесяти. Якщо після цього пересісти у машину бізнес-класу, вартість якої становитиме сто тисяч, то показник підніметься до сімдесяти відсотків. А далі стає цікавіше. Купивши один з найдорожчих спортивних автомобілів сучасності за півмільйона доларів, шкала стане на позначку 80%. Не будемо зупинятись. Власний вертоліт за мільйон доларів - 90%. Особистий приватний літак за десять мільйонів - 95%. Чому не сто? Бо завжди знайдеться ще щось краще, яке коштуватиме в рази більше. Ось так і виходить, що **гонитва за накопиченням капіталу - це потяг, що неминуче мчить у прірву, яка являє собою постійно незавершену мету втамування відчуття абсолютної задоволеності.**

 Продовжуємо аналізом “середньої ланки”. Маю на увазі людей, які не належать до загальновизнаних багатіїв, але при цьому мають декілька квартир/домів й загалом живуть досить комфортно. Розвиватись, у більшості випадків, їх підштовхує **бажання відповідати стандарту (як інтелекту, так і доходів)**, який заклали їх батьки. Загалом це все. За моїми спостереженнями, якщо людина виросла у середовищі із скромнішим рівнем доходу, але їй вдалось досягнути цих висот, то її мотиватором розвивати власні накопичення буде та ж програма, що і в багатіїв. А вже у їх дітей, цілком можливо, буде мотивація цього типу.

 Щодо звичайного люду, то їх у напрузі тримають за допомогою банального страху. Точніше - **відчуття страху до того, що цього не заслуговує**. Він інсталюється в психіку звичайної людини ще в дитинстві і, в більшості випадків, супроводжує її до самого кінця життя: розбита іграшка в дитячому садочку, вибите вікно у школі, провалений іспит в університеті, неправильно зроблений звіт на роботі.. Можна знайти масу зразків.

! ? Невже хтось дійсно вважає, що ціни на нерухомість (а точніше - середньостатистична зарплата) справедливі і ці квадратні метри в будинках-коробках дійсно заслуговують, щоб левову частину життя працювати задля їх купівлі?
Звичайно ж ні. Це зроблено для того, щоб народ боявся залишитись на вулиці. Завдяки цьому й виходить утримувати робітників.

 Але зараз епоха капіталізму, в яку слово “справедливість” звучить для самих капіталістів смішно, оскільки вони прекрасно знають, що **капітал в світі розподілений не по справедливості, не по рівним частинам для усіх, а по якості хисту відбирати цінні ресурси у навколишнього середовища.**

Свобода

🎈 Що являє собою свобода? Мабуть, я не відкрию вам ніякої таємниці. Насамперед, це - відсутність будь-яких обмежень. Як в плані мислення та висловлення власної думки, так і дій та пересування. Пропоную коротко пояснити, як саме я розглядаю кожен з них.

👉 Розпочну зі *свободи мислення*, оскільки тут задані рамки найменш очевидні. Не секрет, що людський мозок любить орудувати стереотипами, адже завдяки цьому він суттєво економить ресурси. Так замість того, щоб пошевелити звивинами, ми вмикаємо рефлекс. У багатьох випадках це дійсно вправдано. Наприклад, просинаючись щоранку ви ж не осмислюєте процес підняття з ліжка і не задаєтесь питанням “так, треба буде встати з лівої ноги, при цьому виконуючи ось таку амплітуду руху”? Hi, у вас вмикається стереотипна програма.

🟡 І ось протягом дня ми з вами сотні разів користуємось такими “рефлекторними замінниками мислення”. Без них наш мозок дуже швидко перевантажився б та перестав нормально функціонувати. Але що занадто, то не здраво. Основний нюанс криється в тому, що **поступове зашлаковування лишніми стереотипними програмами спричинює голод для мозку розумної людини**. Сьогодні світ звідусіль кишиеть підступними стереотипами, які очікують атакувати свою чергову жертву. Це

сучасні маркетингові джунглі, у яких залишились недоторканим ніяк не легше, ніж у глибинах найнебезпечніших екваторіальних лісів. Тільки в першому ви ризикуєте втратити власне мислення, а в другому - тіло і життя загалом. Чесно кажучи, не можу однозначно сказати, що гірше: смерть свого “я” і перевтілення у запограмовану живу істоту чи смерть фізична.

 Свобода слова вже протягом багатьох років настільки поширина тема дискусій різноманітних масштабів, що я не бачу особливої потреби пояснювати її актуальність. Можу хіба що уточнити, що я маю на увазі не стільки заїжджені критичні вислови у адрес влади, як поширення інформації, яка очищує світогляд людей і показує справжню суть речей.

 Щодо свободи дій, то я не беру ті з них, які можуть причинити шкоду кому-небудь. Це лише обдумані вчинки, завдяки яким людина може самовиразитись, реалізувати свій потенціал, здійснити мрію або просто відпочити.

 На рахунок свободи пересування я також не оперую ідеями з області фантастики. Тим більше, що полетіти у космос сьогодні реальніше, ніж потрапити в Північну Корею чи на закриту територію “для обраних” (які разом займають площу явно не меншу, ніж вищезгадана країна). Йде мова про доступ до формально відкритих місць.

Що далі?

😊 Сподіваюсь, що прочитавши “Свобода - це міф”, ви знайшли багато цінної інформації для себе як серед наведених об’єктивних фактів, так і в моїх суб’єктивних розмірковуваннях.

⭐ Одразу ж закликаю відкинути безперспективні думки про те, що дану суть речей можна якось змінити. Це не несе у собі сенсу, оскільки така модель світу формувалась не одну сотню років.

Зникнуть старі “інкогніто” - обов’язково з’являться нові. А для нас, звичайних людей, усе залишиться абсолютно тим самим.

Я ж завдяки поширенню цієї книги маю на меті дуже просту річ: ознайомити читача з альтернативною думкою і підштовхнути його до пошуку власного шляху в даних умовах. Знайти його ви можете як самостійно, так і за допомогою моїх майбутніх книг. Ось вони:

- Як захистити власне мислення від чужих маніпуляцій?
- Як навчитися генерувати унікальні нові ідеї?
- Як очистити свій час для дійсно потрібних справ?
- Як вигнати з себе “хом'ячка” (як перестати переживати)?
- Як перетворити роботу у оплачуване хобі?
- Як навчитися раціонально використовувати свій бюджет?

✋ Щиро дякую за увагу і до зустрічі у моїх нових матеріалах!

